

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/298/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716217512
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7716217512.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr.Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu Q. X., nar. XX. X. XXXX, bytom Z. K. B. X, zastúpeného JUDr. Jánom Garančovským, advokátom, Košice, Kukučínova 19, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, o zaplatenie 51 668,71 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 7C/254/2016-116 z 31.1.2018 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti, v ktorej žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi 42.846,63 € s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 31.1.2017 do zaplatenia a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Z r u š u j e rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti, v ktorej žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 8.822,08 € s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 31.1.2017 do zaplatenia, ako aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 51.668,71 € s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 31.1.2017 do zaplatenia, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 51.668,71 € s príslušenstvom titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. s poukazom na uznesenie vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, OR PZ Michalovce zo dňa 30.11.2007, ktorým mu bolo vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia, pričom Okresným súdom Michalovce rozsudkom zo dňa 9.9.2013 sp.zn. 15T/87/2008 bol spod obžaloby oslobodený po zistení, že nespáchal skutok kladený mu za vinu. Vzal do úvahy, že uplatnený nárok pozostáva z viacerých samostatných položiek a to z výdavkov žalobcu na cestovné vo výške 897,70 €, škode vo forme vynaložených nákladov na náhradu účelne vynaložených trov obhajoby vo výške 3.208,88 €, v nákladoch, ktoré žalobca musel zaplatiť inému vodičovi, ktorý ho musel nahradiť pri výkone jeho podnikateľskej činnosti vo výške 5.613,20 €, v ušlom zisku za obdobie od 16.6.2008 do 11.7.2013 v sume 30.929,98 €, vo výdavkoch na vypracovanie znaleckého posudku vo výške 1.018,95 €, ako aj v nemajetkovej ujme vyčíslenej na 10.000 €. Prihliadol na obranu žalovanej, ktorá žalobu navrhla zamietnuť, nakoľko žalobca podľa nej nijakým spôsobom neodôvodnil nezákonnosť uznesenia v trestnom konaní a poukazovala tiež na predčasnosť žaloby, keďže táto bola podaná pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Podrobne reprodukoval obsah výpovede žalobcu, ako aj svedkyne J. X. a zo znaleckého posudku H.. G. V.

mu vyplynulo, že znalkyňa vyčíslovala výšku ušlého zisku, ako aj výdavky na vodiča za obdobie od 13.12.2007 do 16.6.2008. Právne vec posúdil podľa § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. b/ a e/, § 5 ods. 1 až 3, § 6 ods. 1 až 4, § 15 ods. 1,2, § 17 ods. 1,2, § 18 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2008 a mal za to, že štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Súdna prax sa zjednotila na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej vznesením obvinenia, pričom zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má aj zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. V danom prípade došlo ku škode žalobcu v trestnom konaní a keďže žiadosť o predbežné prerokovanie nároku žalobca podal na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, táto je orgánom verejnej moci konajúcim za štát. Mal za preukázané, že uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, OR PZ Michalovce zo dňa 30.11.2007 pod ČVS:ORP-946/OVK-MI-2007 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin usmrtienia, ktorého sa mal dopustiť dňa 4.10.2007 a že sťažnosť proti nemu podanú prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce zamietol ako nedôvodnú. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 9.9.2013 sp.zn. 15T/87/2008 bol žalobca spod skutku obžaloby oslobodený po zistení, že nespáchal skutok, ktorý mu bol kladený za vinu. Odvolanie prokuratúra Okresnej prokuratúry Michalovce Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 11.12.2013 pod sp.zn. 4To/119/2013 zamietol ako nedôvodné. V zmysle § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2008 vznikol žalobcovi nárok na náhradu trov v trestnom konaní, keďže tento uhradil obhajcovi celkovú sumu 3.208,88 € s DPH, čo je zrejme z vyčíslenia trov obhajoby. Okrem toho žalobca preukázal výdavky na cestovné vynaložené v dôsledku povinnosti jeho účasti na konaniach trestného konania vo výške 897,70 €. V zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2008 vznikol žalobcovi tiež nárok na náhradu skutočnej škody ušlého zisku, ktorý v danom prípade predstavuje škodu vo forme vynaložených nákladov, ktoré žalobca musel zaplatiť inému vodičovi, ktorý ho nahrádzal pri výkone jeho podnikateľskej činnosti z dôvodu zadržania vodičského preukazu, stanovenej na 5.613,20 €, tiež z ušlého zisku spočívajúceho v nedosahovaní príjmov z podnikateľskej činnosti za obdobie od 16.6.2008 do 11.7.2013 stanovenej znaleckým posudkom na 30.929,98 €, ako aj z výdavkov na vypracovanie znaleckého posudku vo výške 1.018,95 €. Mal za to, že žalobca pred vznesením obvinenia viedol riadny život a bol bezúhonnou osobou a nesporne bolo preukázané, že podkladom pre stratu jeho zamestnania bolo vznesené obvinenie a následné zadržanie vodičského preukazu. Z výpovede svedkyne, ako aj prednesu právneho zástupcu žalobcu mal preukázané, že žalobca bol viackrát označený za vraha zomrelého chlapca, a to jeho starým otcom, čo negatívne vplývalo na jeho zdravotný stav, psychickú pohodu a viedlo to k napätiu v rodine. Dospel k záveru, že nárok žalobcu je jednoznačne daný a pri výške nemajetkovej náhrady vychádzal z voľnej úvahy, avšak z hľadísk znenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a prihliadal aj na rozhodovaciu činnosť súdov v porovnateľných veciach a za primeranú výšku nemajetkovej ujmy pokladal sumu 10.000 € a žalobcovi priznal aj náhradu cestovných výdavkov - 897,70 €, náhradu trov obhajoby - 3.208,88 €, náhradu nákladov vynaložených inému vodičovi v sume 5.613,20 €, ušlý zisk v sume 30.929,98 € a tiež náhradu výdavkov na vypracovanie znaleckého posudku 1.018,95 €. Námietku žalovanej o predčasnosti podania žaloby vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže podmienka predbežného prerokovania nároku na náhradu škody podľa § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je hmotnoprávnou podmienkou uplatnenia nároku, ale ide iba o procesnú podmienku konania pred súdom. Neakceptoval nárok žalovanej na odročenie pojednávania z dôvodu prednášaných skutočností spochybňujúcich výšku uplatneného nároku, keďže tieto námietky neboli uplatnené včas v rámci sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 CSP a na tieto neprihliadal, keďže nariadenie ďalšieho pojednávania by konanie predĺžilo a žalobca dostatočne preukázal výšku svojho nároku. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobcovi priznal aj úroky z omeškania vychádzajúc z oznámenia žalovanej o tom, že nárok žalobcu odmieta ako bezdôvodný. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

3. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná, navrhla ho zmeniť a žalobu zamietnuť, a to s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. S poukazom na § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. trvala na tom, že žaloba bola podaná predčasne pri nespĺnenej podmienke predbežného prerokovania nároku, ktorá podmienka je hmotnoprávnou. Zákonodarcu určil 6-mesačnú lehotu od podania žiadosti na prerokovanie nároku, počas ktorej príslušný orgán má posúdiť nárok a buď v tejto lehote ho uspokojiť celkom alebo sčasti alebo oznámiť navrhovateľovi, že nárok neuspokojí a až po márnom uplynutí tejto lehoty je možné podať žalobu na súde. V danom prípade žalobca žalobu podal na súd už 12.12.2016 a to ešte predtým, ako mu bolo oznámené neuspokojenie

nároku dňa 30.1.2017. Žalobca pri uplatnení nároku vychádzal pri posudzovaní nezákonnosti uznesenia o začatí trestného stíhania len z konečného výsledku trestného konania a nijakým iným spôsobom neodôvodňuje nezákonnosť predmetných rozhodnutí. V tejto otázke sa rozchádza aj súdna prax, keď podľa jedného z výkladov oslobodenie spod obžaloby znamená automaticky nezákonné rozhodnutie, avšak existujú aj rozhodnutia dovolacieho súdu i iných súdov, podľa ktorých nie je možné automaticky každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok pokladať za nezákonné. Ku obom názorom uviedla aj viacero rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, či Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorých aj citovala. Žalobca teda nepreukázal v žalobe a súd nekonštatoval nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup prokurátora inak, ako odkazom na výsledok trestného konania (oslobodenie spod obžaloby) a teda nebol preukázaný právny titul svedčiaci pre odškodnenie. Pokiaľ ide o skutočnú škodu, jej vznik a výšku, túto musí žalobca preukázať. Skutočnou škodou uplatnenou v konaní sú výdavky žalobcu na cestovné, výdavky na trovy obhajoby v trestnom konaní, ďalej výdavky zaplatené inému vodičovi z dôvodu zadržania vodičského preukazu a výdavky za znalecký posudok, avšak nárok na náhradu týchto škôd vzniká až vtedy, keď došlo k zmenšeniu majetku žalobcu, t.j. keď uvedené sumy boli aj zaplatené. Žalobca podľa jej názoru nepreukázal vznik škôd z titulu trov obhajoby v trestnom konaní v sume 3.208,88 €, z titulu výdavkov na druhého vodiča v sume 5.613,20 € a z titulu odmeny znalca v sume 1.018,95 €, keď pri týchto položkách neboli produkované dôkazy o skutočnej úhrade predmetných súm.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Nesúhlasil s názorom, že žaloba bola podaná predčasne, nakoľko pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a žalovaná mu po podaní žaloby listom zo dňa 24.1.2017 oznámila, že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody odmietla ako bezdôvodnú a je tak nesporné, že medzi stranami došlo k predbežnému prerokovaniu nároku ešte predtým, ako súd vo veci konal a rozhodol. Žalovaná v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie ani raz nepoprela ani nijakým iným spôsobom nespochybnila skutkové tvrdenia týkajúce sa základu ani výšky škody a jej zástupkyňa tak urobila až v záverečnom prednese na pojednávaní dňa 31.1.2018, na ktorý už nemal nijakú možnosť reagovať. Skutkové tvrdenia žalovanej tak považuje za prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený v konaní pred súdom včas v rámci koncentrácie konania.

5. Žalovaná v replike zo dňa 25.6.2018 zotrvala na námietkach predčasne podanej žaloby, neexistencie „nezákonného rozhodnutia“ ako aj nepreukázania vzniku skutočnej škody.

6. Žalobca vo vyjadrení (duplike) z 28.8.2018 taktiež zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii.

7. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods.1 CSP prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1, 2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné, preto rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti, v ktorej žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 8.822,08 € s príslušenstvom zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a vo zvyšku rozsudok potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne správny.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 219 ods. 1, 3 CSP).

9. Žalovaná podala odvolanie podľa jeho obsahu z dôvodu podľa ust. § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods.1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov

účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

11. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

12. Žalovaná v odvolaní namietala predčasné podanie žaloby majúcej za to, že zákonodarca určil 6-mesačnú lehotu od podania žiadosti na prerokovanie nároku a ide tak o hmotnoprávnu podmienku, ktorá musí byť naplnená (§ 15, § 16 zák. č. 514/2003 Z.z.), pričom žalobca Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručil 6.12.2016 a hneď 12.12.2016 podal žalobu na súde.

13. Predbežné prejednanie nároku na náhradu škody vzniknutej nezákonným rozhodnutím je jednaním medzi poškodeným účastníkom na strane jednej a štátom zastúpeným príslušným ústredným orgánom na strane druhej, ktoré má za cieľ dosiahnutie zmierneného vyriešenia veci. V zákone č. 514/2003 Z.z. nie je ustanovenie, ktoré by spôsob tohto prejednávania upravovalo alebo odkazovalo v tomto smere na iný predpis. Z ustanovení 4. časti zák. č. 514/2003 Z.z. je možné výkladom vyvodiť, že zákonodarca inštitútom predbežného prejednávania nároku upravil neformálny postup príslušného orgánu, ktorý buď požadovaný nárok uspokojí a náhradu poskytne alebo nie. Možno teda povedať, že ide o jednanie neformálneho rázu, ktoré v kladnom prípade končí spravidla dohodou, v zmysle ktorej dochádza buď k úplnému alebo aspoň k čiastočnému uspokojeniu nároku. Faktické uspokojenie alebo neuspokojenie nároku príslušným orgánom štátnej správy je výsledkom procesu, pri ktorom tento orgán hodnotí žiadosť samú a k nej pripojené doklady a je teda výsledkom rozhodovacieho procesu. Zo znenia ust. § 16 ods. 1 v spojení s ust. § 15 ods. 1 je nutné vyvodiť, že príslušný orgán neprejednáva predbežne nárok na náhradu škody v konaní podľa ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a nevydáva o tom rozhodnutie, ale ako bolo uvedené, v stanovenej lehote nárok buď uspokojí alebo neuspokojí.

14. Zákonná požiadavka na predbežné prejednanie nároku o náhradu škody u príslušného orgánu je síce obligatórnou podmienkou pre uplatnenie tohto nároku na súde, lebo poškodený by sa so svojim nárokom mal obrátiť na súd až vtedy, ak do 6-tich mesiacov odo dňa uplatnenia nebol jeho nárok príslušným orgánom plne uspokojený, ide však o podmienku procesnoprávnu, ktorej nedostatok má iba procesné dôsledky, a teda nemôže byť dôvodom pre zamietnutie žaloby z vecného hľadiska alebo pre zastavenie konania. Preto, ak je nárok na náhradu škody uplatnený na súde bez predbežného prejednávania príslušným orgánom, ide o odstrániteľný nedostatok podmienky konania. Za situácie, ak súd prvej inštancie takto nepostupoval, vadu podmienok konania neodstránil a zároveň výzva na predbežné prerokovanie nároku i žaloba boli doručené príslušnému orgánu, na ktorom mal byť nárok predbežne prerokovaný a medzi tým uplynula lehota 6-tich mesiacov, v ktorej uplatňovaný nárok nebol uspokojený a tento orgán dal najavo, že ho uspokojí nechce, by už postup sledujúci splnenie podmienok konania nemal rozumný zmysel, nenaplnil by účel zákona a bol by úplne formálny a odporujúci zásadám rýchleho a spravodlivého konania. Z toho je možné vyvodiť, že aj bez toho, aby nárok na náhradu škody uspokojil dotknutý orgán v rámci predbežného prejednávania nároku, môže o ňom rozhodnúť súd a dochádza tak k zhojeniu nie celkom korektného postupu žiadateľa.

15. Žalovaná ďalej v odvolaní obsiahlo argumentovala na podporu svojho názoru, že nie každé rozhodnutie o vznesení obvinenia sa stáva automaticky nezákonným len s ohľadom na neskoršie oslobodenie spod obžaloby. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje.

16. Aj keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej

úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (viď bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 MCdo 15/2009, uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. decembra 2010 navrhnuté na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

17. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného stíhania. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdiel) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania (prejednávany prípad) treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu malo byť vôbec začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonosti začatia (vedenia) trestného stíhania je teda neskorší výsledok trestného konania.

18. V danej veci žalobca nepochybne bol oslobodený spod obžaloby a svedčí mu tak titul pre odškodnenie.

19. Odvolateľka však dôvodne upozornila, že žalobca nie v celom rozsahu preukázal vznik a výšku skutočnej škody, keď konkrétne spochybnila škodu uplatnenú z titulu trov obhajoby v trestnom konaní v sume 3.208,88 €, z titulu výdavkov na vodiča v sume 5.613,20 € a z titulu odmeny znalca vo výške 1.018,95 €.

20. V ostatnej časti žalovaná konkrétne výhrady voči škode a náhrade priznanej preskúmaným rozhodnutím nemala, správnosť rozhodnutia argumentačne nespochybnila a odvolací súd preto, súc viazaný odvolacími námietkami a dôvodmi, okrem sumy 8.822,08 € priznanú škodu v sume 42.846,63 € pokladá za preukázanú a dôvodnú, vychádzajúcu z dôkazov produkovaných žalobcom a žalovanou nespochybnených. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o ušlom zisku vychádzal o.i. zo znaleckého posudku, ktorého závery o tejto otázke žalovaná nevyvracala a prípadný iný dôkaz (posudok) nepredložila. O výške nemajetkovej ujmy obdobne konajúci súd rozhodol na podklade odôvodnenej voľnej úvahy, ktorú žalovaná taktiež nenamietala.

21. Odvolací súd má za to, že pri namietanej škode z titulu odmeny znalca v sume 1.018,95 € žalobca dôkazne bremeno uniesol. Niet pochyb, že žalobca si objednal vyhotovenie znaleckého posudku č. 201601 u znalkyne H.. G. V. za účelom stanovenia výšky jeho finančnej ujmy v dôsledku trestného stíhania a že posudok bol vypracovaný (viď stranu 44 a nasl. súdneho spisu). Podľa platobného príkazu (ČSOB Internet Banking) zadal žalobca jednorazový príkaz na úhradu sumy 1.018,95 € v prospech účtu znalkyne H.. V. s informáciou pre príjemcu „úhrada fa 1/2016“. Túto časť nároku teda možno pokladať za dostatočne preukázanú.

22. Žalovaná ďalej špecifikovala svoje výhrady voči priznanej škode z titulu trov obhajoby v sume 3.208,88 € a skutočných nákladov na vodiča v sume 5.613,20 € a tieto je nevyhnutné hodnotiť ako opodstatnené. O týchto položkách prvoinštančný súd rozhodol predčasne na základe neúplných podkladov, hoci zástupkyňa žalovanej i na pojednávaní konanom 31.1.2018 navrhla skúmať komu, za čo, kedy a koľko žalobca uhradil, keď nie je možné vychádzať len z hypotetickej sumy vyčíslenej na základe štatistických údajov. Skutočnú škodu možno totiž priznať len za predpokladu jej preukázania

svedčiaceho o tom, že majetok poškodeného sa skutočne zmenšil. Žalobca síce predložil vyúčtovanie trov obhajoby (3.208,88 €) zo dňa 8.4.2014, avšak neprodukoval dôkaz, aby túto sumu svojmu právnenému zástupcovi aj skutočne uhradil.

23. Pri škode z titulu výdavkov na vodiča v sume 5.613,20 € sa žalobca odvolával len na znalecký posudok č. 201601, ktorý však mzdové výdavky na vodiča za obdobie od 13.12.2007 do 16.6.2008 vypočítal z „najnižšej výšky nominálnej hodnoty štatistických údajov“. Predmetný výpočet však sám osebe neznamená, že žalobca zo svojich prostriedkov konkrétnu sumu existujúcemu vodičovi zaplatil a v tomto smere konajúci súd bez primeraných dôvodov na námietky žalovanej v konaní nereagoval.

24. Keďže v naznačenom smere prvoinštančný súd potrebné dokazovanie nevykonal, vychádzajúc z chybného výkladu zásady koncentrácie konania, musel odvolací súd rozsudok v časti 8.822,08 € s príslušenstvom zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom rozhodne i o trovách tohto odvolacieho konania. V prevyšujúcej časti (42.846,63 €) rozsudok prvoinštančného súdu bolo potrebné ako vecne správny, a to aj pre absenciu špecifikovaných výhrad proti jednotlivým nárokom, potvrdiť ako vecne správny.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).